

Vinska visoka moda

WINE CREATOR

Konec aprila so svoje misli prvič strnili najvplivnejši vinarji in vinski kritiki sveta. Na pobudo španskega vinskega kritika Joseja Penina in pod častnim predsedstvom legendarne Jancis Robinson, MW (Master of wine), se je tako v andaluzijskem mestecu Ron-da zbralo dvajset vinskih kritikov, ki so v svojo sredino povabili po njihovem mnenju dvanajst trenutno najvplivnejših vinarjev sveta: štiri Francoze, tri Italijane, dva Španca, Portugalca, Američana in Slovenca Aleša Kristančiča.

BESEDILO: NINA LEVIČNIK

FOTOGRAFIJE: NINA LEVIČNIK, DEAN DUBOKOVIČ, ARHIV DIRK VAN DER NIEPOORT, ARHIV DENIS DUBOURDIEU)

V zadnjih letih so sodobne tehnologije in menjava generacij omogočile globalizacijo vinogradništva in vinarstva, kar je pripeljalo do tega, da na različnih koncih sveta pridelujejo vrhunska vina, ki (žal) postajajo vedno bolj podobna drug drugemu. Dejstvo, da počasi ne bo več moč določiti ne sortne in ne regionalne tipike posameznega vrhunskega vina, predstavlja vedno večjo skrb tako vinskim poznavalcem kot tudi vinskim kritikom in nena zadnje samim vinogradnikom in vinarjem.

NOVA SMER

Kot odgovor na to zaskrbljenost je odbor najbolj renomiranih vinskih kritikov sveta povabil na prvi simpozij Wine Creator (Kreator vina), kjer naj bi skupaj s povabljenimi vinarji, ki so jih poimenovali kar kreatorji, oblikovali alternativni model obstoječemu, globalnemu modelu, ali povedano drugače: želeli so (kar jim je tudi uspelo) načrtati novo smer, ki bi jo v svetu mode nekako lahko primerjali z visoko modo.

»Imamo odgovornost zaščititi oziroma poskrbeti za dobre vinarje, bolj kot pa posvečati prekomerno pozornost najprestižnejšim (najdražjim) vinom, ki jih večina ljudi nikoli ne bo poskusila,« je odločno na stran vinskih kreatorjev stopil David Schildknecht, ki ocenjuje vina za Roberta Parkerja. Vinske kreatorje je tudi opozoril, naj se ne zgedujejo preveč po vinskih ikonah, ampak naj se rajši posvečajo svojemu lastnemu stilu in kvaliteti vin.

VINSKI KREATORJI

Stil in kvaliteta pa sta tudi glavni odliki dvanajsterice novo okronanih vinskih kreatorjev, med katerimi se je že ob prihodu na letališče v Malagi vnela huda razprava, kaj je bolj prav – vinski kreator ali avtor vina. Razlika je pač v tem, da kreatorji uresničujejo svoje izvirne zamisli, medtem ko avtorji ustvarjajo umetniška oziroma znanstvena dela. Do konca simpozija dileme niso razrešili, kakor tudi niso našli odgovora na vprašanje, ali so njihova vina vina s podpisom, avtorizirana vina ali osebna vina. Še najboljši odgovor na dilemo je ponudila Jancis Robinson, MW, ki svoje kolumne med drugim objavlja tudi v Financial Timesu, ko je dejala, da kreiranje vina ni samo znanost, ampak predvsem čudovita umetnost.

Veliko bolj pomembna kot odločitev, ali kreator ali avtor vina, je definicija, ki se je nekako sestavila skozi dva simpozijška dneva, kdo kreator ali avtor vina sploh lahko je. To je vinogradnik in vinar, ki ve, kaj in kje dela, ki

je zvest zemlji, ki jo le interpretira in ne manipulira z njo, ki se zaveda, da vrhunsko vino lahko dajo samo prave trte na pravem »terroirju« (strokoven izraz za rastišče trte, zajema pa več dejavnikov: tla, podnebje, okolje, tradicijo, znanje, organiziranost panoge, stopnjo kulturnega, ekonomskega in socialnega razvoja in neponovljivost originala), ki v vsakem vinogradu posebej išče odgovor, kaj vinograd sploh lahko da, ki se zaveda, da mora biti delo v kleti minimalna manipulacija, in za katerega tradicija ni le informacija preteklosti in inovacija ne nekaj zastrašujočega, pač pa le raziskovanje, ki pomaga razumeti tradicionalne postopke.

S PODPISOM SLOVENIJE

Nova smer, ki jo je simpozij načrtal pa, kot že omenjeno v uvodu, nosi tudi podpis Slovenije; bila je edina vinogradniška dežela, o kateri se je poleg velikih petih tradicionalnih (Francije, Italija, Španije, Portugalske in ZDA) na simpoziju sploh govorilo. In to ne malo oziroma tako veliko in tako pozitivno, da je kar nekaj vinskim piscem naslednja destinacija prav Slovenija, ki ji po tem dogodku verjetno nihče več ne more odvzeti stalnega mesta na vinskem zemljevidu sveta.

Vsi, ki smo se med 18. in 19. aprilom zbrali v Rondi, smo mogoče pričakovali še kak odgovor več, a verjetno le zato, ker nas je vse tako

navdušila dvanajsterica vinskih kreatorjev, da bi ji že kar takoj privoščili mesto na samem vrhu vinske piramide. A tako hitro pač ne gre, zato moramo biti nadvse zadovoljni že s tem, da je simpozij uspel načrtati novo smer (in ne predstaviti zgolj nek trenutni trend), ki obeta tako veliko, da bo vse, kar bo manj kot mesto na vrhu vinske piramide, kar razočaranje.

PARAZITI VINSKEGA SVETA

Zaključek simpozija pa je postregel s presenečenjem v obliki nepričakovane in drzne izjave Jancis Robinson, MW, ki je v svojem zaključnem govoru vinske kritike naslovila s paraziti vinskega sveta, in jih pozvala, naj bodo bolj ponižni in pošteni do vinarjev in njihovih vin. Vinski kreatorji so z izjemo Petra Sissecka in Aleša Kristančiča (s trditvijo, da kreirata izključno in samo v sladu s svojo filozofijo in ne po željah kateregakoli vinskega kritika, sta odločno zavrnila provokacijo vinskih kritikov, ki so na vsak način želeli potrditev od vinarjev, da so ravno njihove kritike tiste, na katere se ozirajo, ko kreirajo svoja vina) modro molčali in si mislili svoje. Ampak dejstvo je, da vinski kritiki nemalokrat ne razumejo tistega, kar ocenjujejo, in si pripisujejo preveliko vlogo. To so pokazali tudi na simpoziju, kjer so se postavili v glavno vlogo, stransko pa prepustili tistim, zaradi katerih se je vse skupaj sploh dogajalo: kreatorjev nove visoke vinske mode.

Zgoraj: Prva okrogla miza na temo terroirja.

Na prejšnji strani: Prvi simpozij o vinskih kreatorjih se je dogajal v samostanu Santo Domingo v Rondi.

VINSKI KREATORJI

Jean Claude Berrouet (Bordeaux, Francija)

Jean Claude Berrouet je velika legenda Bordeauxa, saj je bil vse od leta 1963 pa do predlani glavni kletar pri Chateau Petrus, ki daje najbolj znano in najprestižnejše vino na svetu Petrus. Kot tehnični direktor je skrbel tudi za Chateau Magdalaine in Chateau Trotnoy. Njegova zapuščina obsega 44 vin, od katerih je letnik 2007 njegov zadnji. Pri vseh vinih, ki jih je skreiral za Jeana-Pierra Moueixa, lastnika omenjenih chateaujev, ga je vodila želja ustvariti vino, ki bo pristen izraz terroirja, resnično elegantno in nezamenljivo.

Zgoraj: Steklenica Chateau Doisy-Daene Barsac.

Spodaj: Kreatorska je tudi klet Aleša Krištančiča, kjer ima vedno razstavo umetnin.

Riccardo Cotarella (Umbrija, Italija)

Glede na to, da se je rodil v tradicionalni vinogradniško-vinarski družini, se zdi skoraj nekako logično, da je šel po stopinjah svojega očeta in diplomiral iz vinogradništva in vinarstva. Svojo pot je začel v domačih krajih, kjer se ga je kmalu prijel vzdevek Čarovnik belih vin, kaj kmalu pa se je spoprijateljil tudi z rdečimi sortami. Riccardo Cotarella, ki danes velja za pionirja oziroma preporoditelja vin osrednje in zahodne Italije, je na njegovi poti vodila ideja, da se vino rodi v vinogradu, kar posledično pomeni čim manjši poseg v kleti.

Stephane Derencourt (Bordeaux, Francija)

Kljub temu da je vinski samouk, je danes tako uspešen, da bi ga lahko dali celo ob bok Denisu Dubourdieu in Michelu Rollandu. Uspeh pa seveda ni prišel čez noč; svoje prvo vino je pridelal leta 1982, svojo prvo veliko priložnost pa dobil leta 1985, ko so ga k sodelovanju povabili pri Chateau Fronsac. Tam se je začel resno učiti tako vinogradništva kot tudi vinarstva in uporabljati za Bordeaux značilne metode pri- in predelave grozdja in vina. Pri tem je bil tako uspešen, da je začel svetovati najprej drugim vinskim kletem v Bordeauxu, nato pa še po ostali Franciji, Španiji in Italiji.

Paul Draper (Kalifornija, ZDA)

Prihaja iz družine, ki ni poznala vina, diplomiral je iz filozofije, doktoriral iz matematike, danes pa je pri svojih 64 letih eden najvplivnejših, predvsem pa najbolj spoštovanih vinskih kreatorjev novega sveta. Gospod sliši na ime Paul Draper in je direktor in glavni kreator na posestvu Monte Bello, ki se razprostira severno od San Francisca v Kaliforniji. Rezultat njegovih 32 trgategov in več kot 750 vinskih kreacij je definicija stila kalifornijskih cabernet sauvignonov in zinfandlov. Svoj življenjski dosežek Paul Draper le skromno komentira z: »Imel sem pač srečo, da sem v Bordeauxu lahko preizkušal najbolj-

Miele

GALLERY

ČAR AROME.

Z novo generacijo vgradnih aparatov.

Naj vas obisk v razstavnici galeriji Miele
popelje na potovanje skozi svet čudovitih
kuhinjskih arom. Obiščite nas osebno na
Brnčičevi ulici 41 g v Ljubljani,
ali pri Miele poslovnih partnerjih.

Več informacij na

www.miele.si, info@miele.si.

Miele

vse drugo je kompromis

ša vina preteklega stoletja in tako dobil okus, kakšno mora biti (veliko) vino.«

Denis Dubourdieu (Bordeaux, Francija)

Denis Dubourdieu je predvsem znanstvenik (njegove najpomembnejše študije se osredotočajo predvsem na kvasovke, koloide in arome) in od leta 1987 tudi profesor enologije na univerzi v Bordeauxu (med drugim je bil tudi profesor Alvara Palacios in Petra Sissecka). V svetu velja za verjetno največjega strokovnjaka na področju staranja belih vin. Tudi on je, tako kot Michel Rolland, s katerim skoraj nekako tekmujeta, čigav vpliv je večji, konzultant več kletem tako v Franciji kot tudi v tujini.

Carlo Ferrini (Toskana, Italija)

Toska in sangiovese (rdeča sorta, ki prevladuje v vinih Brunello di Montalcino, Vino Nobile di Montepulciano in Chianti) sta njegova usoda in življenje, kombinacija tradicije in inovacije pa ključ do uspeha. Carlo Ferrini se je rodil leta 1954 v Firencah, kjer je leta 1978 tudi diplomiral iz agronomije, po diplomi pa najprej deloval v konzorciju Chianti Classico, ki ga je zapustil leta 1990, ko je kot konzultat začel svetovati različnim kletem po Toskani, še prav posebno Castello di Brolio, Castello di Fonterutoli in Brancaia.

Olivier Humbrecht (Alzacija, Francija)

Čprav Olivier Humbrecht predstavlja že 12. vinogradniško-vinarsko generacijo v družini, pa se je zgodba o uspehu njihovih vin dejansko začela leta 1959 s poroko njegovih staršev. Z njo je nastalo tudi 30 hektarov veliko posestvo Zind-Humbrecht, ki ima v lasti najboljše (in tudi najbolj strme) lege v Alzaciji. Danes deluje po strogih biodinamičnih principih in v skladu z njihovimi radikalnimi tehnikami, ki jih zagovarjata tako Olivier (kot prvi Francoz je postal Master of wine) kot tudi njegov oče, s katerim skupaj bedita nad enimi najboljših belih (aromatičnih) vin na svetu.

Aleš Kristančič (Goriška brda, Slovenija)

O Alešu Kristančiču in Movii je bilo napisanega in povedanega že toliko, da je težko sploh še kaj dodati, saj verjetno ni Slovenca, ki bi še ne slišal zanj. Zato o njem mogoče le tole: ko so me na simpoziju spraševali, od kod prihajam, sem jim nekoliko skeptično odgovarjala: »Iz Slovenije.« Nakar so vsi po vrsti navdušeno dejali: »A, Slovenija, Movia!« Če nam je prav ali pa tudi komu ni, je že tako, da je prav Aleš Kristančič tisti, zaradi katerega (v največji meri) svetovna vinska javnost pozna našo deželo in ki je Sloveniji dokončno zagotovil mesto na vinskem zemljevidu sveta.

Zgoraj: Aleša Kristančiča pri odpiranju Pura opazuje legendarni Paul Drape.

Sodaj: Vinska pisca Michael Bettane in Pierre Casamayor v pogovoru z edino vinsko kreatorko Francozinjo Dany Rolland.

FIVE ELEMENTS
Wellness & Spa Hotel Ambassador

Uživanje s trajnimi posledicami

Neverjeten luksuz na 1300 m² v
srcu edinstvene lepote Opatije.
Ekstravagantna in mamljiva VIP
spa cona, Aqua-Spa, savna center,
whirlpool-i za 8 oseb, bazeni z
ogrevano morsko vodo, fitness...

INFORMACIJE:

LIBURNIA RIVIERA HOTELS

FIVE ELEMENTS

Wellness & Spa Ambassador

T. 00385/51/743 880, 743 333

five.elements.ambasador@liburnia.hr

www.liburnia.hr

Zgoraj: Francoski vinski kreator in znanstvenik Denis Dubourdieu.

Spodaj: Quinta de Napoles, posestvo Dirka Van Der Niepoorta.

Dirk Van Der Niepoort (Douro, Portugalska)

Za porte Dirka Van Der Niepoorta, katerega priimek opravičujejo danske korenine, pravijo, da so med porti to, kar je Krug med šampanjci; se pravi, da sodijo v najvišjo ligo. Tak rezultat pa glede na Dirkovo strast do vina, ponižno spoštovanje tradicije (ob upoštevanju posameznih sodobnih, inovativnih metod) in nenehnem raziskovanju terroirja sploh ne preseneča. Pot navzgor Niepoortovih vin, ki jih podpisuje letnica 1842, se je začela leta 1987, ko se je Dirk po končanem študiju v Švici pridružil očetu. Od njega je leta 2005 prevzel vodenje družinskega posestva, ki poleg že omenjenih portov prideluje tudi mirna vina, ki ne zaostajajo prav dosti za porti.

Alvaro Palacios (Rioja, Španija)

Če kdo pooseblja duh nove Španije, potem je to brez dvoma 43-letni Alvaro Palacios, lastnik in glavni kreator vinske istoimenske kleti, ki se je tega, kaj oziroma kakšno je veliko vino, naučil pri legendarnem Jean Pierru Moueixu, gospodarju svetovno znane vinske kleti Chateau Petrus. Alvaro Palacios gospodari z dobrimi 25 hektari vinogradov, ki vsako leto dajo le dobrih 40.000 steklenic vina; med njimi je tudi 3000 steklenic izjemne rdeče zvrsti L'Ermita, ki med poznavalci velja za eno najboljših španskih vin.

Michel in Dany Rolland (Bordeaux, Francija)

Michel Rolland je svetovno znani enolog (in tudi lastnik več vinskih kleti) iz Bordeauxa, ki svetuje velikemu številu vinskih kleti po celem svetu, s čimer do neke mere ustvarja tudi svetovni okus. Zato tudi ne preseneča, da se je v filmu Jonathana Nossitera z naslovom Mondo-vino znašel tudi v eni od glavnih vlog – v (precej sporni) vlogi agenta vinske globalizacije. Kljub Rollandovi avtoriteti na področju vina pa se govori, da je glava cele zgodbe dejansko njegova žena Dany, ki je na simpoziju nastopila kot edina ženska kreatorka.

Peter Sisseck (Ribera del Duero, Španija)

Glede na to, da Peter Sisseck prihaja z Danske, da v Španiji živi šele od leta 1990 in da je svoje prvo vino z imenom Pingus (ime prihaja iz imena posestva Dominio de Pingus) pridelal z letnikom 1995, se zdi skoraj neverjetno, da danes njegova vina veljajo za najdražja vina rednih etiket na svetu. Pingus (rdeče vino sorte tempranillo), ki je označen kot garažno vino (kar pomeni, da gre za izjemno majhno količino vina, ki jo dajo minimalno obremenjeni trsi, katerih pridelek donegujejo v 100-odstotno novih sodih iz francoskega hrasta), je tudi eno redkih vin, ki leto za letom od Roberta Parkerja dobiva ocene med 94 in 100 in nemalokrat pripis v stilu, da bo v tem vinu moč uživati vse do leta 2050.